

pohanské svatyně. Ale protože po tisíci letech od zániku Velké Moravy zde lidé začali stavět další opevnění, malé pevnůstky patřící do soustavy opevnění Československa před druhou světovou válkou, může se Pohansko chlubit i zpřístup-

FOTO: JOSEF HAVEL

něním jednoho z těchto bunkerů, zrekonstruovaného do podoby z roku 1938 včetně vnitřní výbavy a výstroje.

Klenoty lužních lesů

Lužní les lemující řečiště Dyje a Moravy představuje rozlohou přes tři a půl tisíce hektarů nejrozsáhlejší komplex svého druhu v Evropě. Lesy protkané sítí kanálů, mrtvých ramen a tůní, jsou v evropském měřítku ojedinělou oblastí a jako takové byly v roce 1993 pod názvem Mokřady dolního toku Dyje zapsány na seznam Ramsarské konvence.

K Břeclavi, rozkládající se v dyjské nivě, přiléhá ze severozápadu Kančí obora, lužní les s převahou porostů tzv. tvrdého luhu s dubem letním a jasanem úzkolistým. Z jižní

strany (okolí Pohanska) se města dotýká nejrozsáhlejší celek lužních lesů, táhnoucí se až k soutoku Dyje a Moravy, s částečně zachovanými lužními loukami a nivními tůněmi, a od západu sem zasahuje jihovýchodní okraj národní přírodní rezervace Lednické rybníky.

Soustava rybníků Nesyt, Hlohovecký, Prostřední a Mlýnský leží v nivě potoka Včelínku mezi Sedlecem a Lednicí. Rezervace je chráněná především jako jedna z nejvýznamnějších ornitologických lokalit na území ČR. Na ostrůvcích Zámecského rybníka je největší hnízdní kolonie kvakošů nočních v České republice, hnízdí zde okolo 250 párů. Lednické rybníky ale využívají jako zastávku i tažní ptáci husy, rybáci či různé druhy bahňáků. Pravi-

delně zde zimuje orel mořský, dříve občas i tenkozubci a kolpici.

Pestrosti fauny se zcela vyrovná i říše rostlinná. Na úzký, břehový lem vrb a topolů navazují rákosiny, které sestupují až hluboko do rybníků.

Rybníky byly vybudovány pány z Lichtenštejna v 15. století především jako nádrže pro chov ryb. Jejich okolí bylo v 19. století parkově upraveno a osazeno četnými exotickými dřevinami a v jejich blízkosti byly vystavěny romantické stavby. (Hraniční zámček, Apollonův chrám a jiné).

Celý rybníční komplex je významnou součástí Lednicko-valtického areálu, který pro jeho architektonickou i přírodní jedinečnost převzal pod patronát UNESCO. ●

JOSEF HAVEL

Břeclavskem

Břeclaví vede jediná pěší turistická značená trasa zhruba sledující Dyji. Naopak cyklotrasami je Břeclav velmi slušně propojena s okolím a na kole si lze dopřát trasu, která pro nově příchozí zahrne to nejzajímavější a zároveň nejznámější a nadto přidá úseky, které hned tak jinak nenavštívíme.

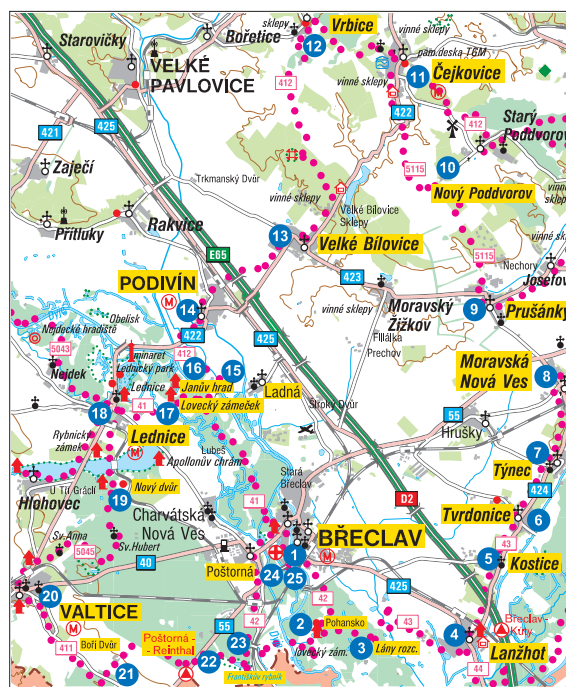
Za Břeclaví se cyklotrasa č. 43 nejprve drží zelené značky, s níž vstoupíme do obory a jíž dojedeme stále po rovině na Pohansko. Lesními silničkami – za rozcestím Lány, z něhož lze vpravo bez značky dojet po 1,5 km ke stejnojmennému zámčku, opustíme oboru – od kempu pak po místní komunikaci dojedeme do Lanžhotu. Pak nás čeká silnice při říčce Kujovce přes Kostice s dvěma kaplemi, Tvrdonice s kostelem sv. Mikuláše, Týnec s dominantním kostelem sv. Jana Křtitele do Moravské Nové Vsi. Odtud se vydáme po neznačené silnici na severozápad do Prušánek. Trasa 5115 odtud vede po polních a lesních cestách nejprve před Nový Poddvorov na místní poměry dost do vršku (téměř o 100 m) a pak místy ještě prudčeji dolů do Čejkovic, kde v dětství bydlel s rodiči T. G. Masaryk. Pak stoupáme po trase 412 po lesní cestě do Vrbice s novorománským kostelíkem a členitou

krajinou celkově klesáme do vinařských Velkých Bílovic. Před Podivínem s gotickým kostelem sv. Petra a Pavla, o jehož vodní tvrzi se zmiňuje již Kosmas v Kronice české, křižujeme dálnici, sledujeme řeku na okraj Ladané a po druhém břehu se vracíme na Janův hrad. Kolem klasicistního Loveckého zámčku a minaretu můžeme lednický park, v němž je jízda na kole zakázána. Trasa 5045 nás provede hl. památkami mezi Lednicí a Valticemi. Je to jedna z nejkrásnějších českých cyklotras po dobrých lesních cestách. Silnice po trase 411 zvolna stoupá k Bořimův Dvoru a po bývalých vojenských signálkách nás dovede na hraniční přechod Poštorná-Reinthal. Ve stejném směru pokračujeme k železniční trati a při ní vlevo k rozcestí u Františkova rybníka. Po trase 42 terénem (držte se těsně při kalových polích) dojedeme do Poštorné s monumentálním kostelem Navštívení P. Marie v historizujícím slohu s použitím místní glazované keramiky a zpět do Břeclavi. ●

JAN STRÁSKÝ

Autor je místopředsedou Klubu českých turistů, bývalý ministr a premiér

Mapa: Okolí Brna-jih, Lednicko-valtický areál, Pálava, cykloturistická mapa 1:100 000, edice KČT č. 24

TRASA

1. Břeclav – 43: 2. Pohansko (4) – 3. Lány, rozc. (6) – 4. Lanžhot (11) – 5. Kostice (14) – 6. Tvrdonice (16) – 7. Týnec (18) – 8. Moravská Nová Ves (21) – po silnici bez značení: 9. Prušánky (25) – 5115: 10. Nový Poddvorov (30) – 11. Čejkovice (35,5) – 412: 12. Vrbice (39,5) – 13. Velké Bílovice (49) – 14. Podivín (53,5) – 15. Ladaná, rozcestí (57) – 16. Janův hrad, rozc. (58,5) – 17. Lovecký zámček (59) – 18. Lednice (61) – 5045: 19. Nový Dvůr (64) – 20. Valtice (70,5) – 411: 21. Bořimův Dvůr, rozc. (74,5) – 22. Poštorná-Reinthal, hraniční přechod (78,5) – 23. Františkův rybník, rozc. (81,5) – 42: 24. Poštorná (84,5) – 25. Břeclav (85,5)

